

Mikado 3 Tijdlijnen

Didactische tips

Enkele algemene principes

- 1 Rangschikken in de tijd veronderstelt herhalen. Daarom komen sommige prenten, of reeksen van prenten zoals de Belgische vorsten in verschillende leerjaren terug. Historici noemen dit graag 'kapstokken'. Aan koning Leopold I – een kapstok voor de 1ste helft van de 19de eeuw – hang je bv. de opkomst van de stoomlocomotief op.
- 2 Leerlingenactiviteit. De leerlingen hangen liefst zelf de prenten op. Ze doen dit met behulp van het leerwerkboek, het bronnenboek of de themamappen waar ze dezelfde prenten herkennen. Of ze gaan met behulp van de computer of de klasbibliotheek op zoek naar personen/feiten/data die hen helpen om de prenten op de juiste plaats te hangen. Een tijdries op meer dan twee meter hoogte hangt dan ook niet op de juiste plaats!
- 3 Eigen prenten. Mikado biedt een staalkaart van afbeeldingen. Het is evenwel de bedoeling dat prenten – vooral uit de omgeving van de leerlingen – worden gebruikt. Digitale fotografie opende het voorbije decennium onbegrensde mogelijkheden.
- 4 Data zijn een relatief gegeven. Ze mogen geen bron van frustratie worden: 'geschiedenis is niet alleen data van buitenleren!' Zo zijn eind- en begindata van perioden evenmin absoluut. Ondanks het feit dat Columbus in 1492 Amerika bereikte – dus vóór 1500 – hoort dit gegeven eerder bij de nieuwe tijden dan bij de middeleeuwen.
- 5 Vele prenten illustreren evoluties: van een primitieve Bell-telefoon tot smartphone, gebroeders Wright tot Airbus 380. Steek die prentjes bij elkaar. Idem voor foto's die thematisch bij elkaar horen.
Tip: laat kinderen de prenten bijeen zoeken: ook zij hebben baat om de samenhang tussen de prenten te ontdekken!

Derde leerjaar

De **jaarlijn** blijft belangrijk. We werken in combinatie met kalenders om de juiste begin- en einddagen van maanden, seizoenen, vakanties enz. te kennen. Prenten van diverse feesten (de data kunnen variëren) ondersteunen deze stap in de opbouw van een groter tijds kader. In het leerwerkboek is niet alleen aandacht gegeven aan christelijke feesten, maar ook aan die van andere godsdiensten en culturen. Behalve data krijgt ook de natuur een plaats op de jaarlijn: het leven ontwikkelt zich met de seizoenen. Uiteraard heeft eigen (foto)materiaal hier zijn plaats.

De **eeuwsprong** in het jaar 2001 wordt onder de aandacht gebracht. We tellen in generaties: onze eigen familie, maar bijvoorbeeld ook het koningshuis. Die foto's komen op de tijdlijn. Bij het geboortjaar van de juf (en bijhorende foto op het bovenste deel van de band) komt onderaan een andere foto, bijvoorbeeld die van de oude draaitelefoon. Belangrijk is het feit dat leerlingen evolutie zien van bijvoorbeeld bepaalde verkeersmiddelen.

Op het einde van de tijdlijn – het nu – hoort dagelijks een blaadje van de dagscheurkalender te komen. Foto's, titels die aansluiten bij de actualiteit – ze moeten relevant zijn voor het derde leerjaar – verdienen er een plaats.

Sommige afbeeldingen verwijzen ook naar de toekomst: armoede, oorlog, vervuiling ... Prenten hoeven geen jaar te blijven hangen. Vervang auto's door treinen, telefoons door fototoestellen enz. Vergeet niet dat ook de eigen omgeving een geschiedenis heeft. Oude foto's van de school, het dorpsplein, de winkelstraat vormen prima aanvullend materiaal bij de Mikado-prenten.

Suggesties voor de jaarlijjn

Feestdagen en andere speciale dagen

Zomer

				
Stierengevechten 6-14 juli	Vlaamse feestdag 11 juli	Nationale feestdag 21 juli	Slangenfestival (hindoeïsme) Variabel (2 ^{de} helft juli – 1 ^e helft augustus)	Moederdag 15 augustus in het Antwerpse





Herfst

					
Rosj Hasjana (joods nieuwjaar) Variabel (september)	Werelddierendag 4 oktober	Halloween 31 oktober	Allerheiligen 1 november	Allerzielen 2 november	Sint-Niklaas 6 december






Winter

			
<p>Kerstmis 25 december</p>	<p>Oudjaar/nieuwjaar 31 dec/1 jan</p>	<p>Driekoningen 6 januari</p>	<p>Carnaval Variabel (tussen 1 februari en 9 maart)</p>

Lente

			
<p>Pasen Variabel (tussen 22 maart en 25 april)</p>	<p>Pesach (joods lentefeest) Variabel (april)</p>	<p>Moederdag (2de zondag mei)</p>	<p>Drakenbootfestival Variabel (juni)</p>

Ontwikkeling in de natuur

				
Pop (september – maart / juni)	Vlinder (april/uli)	Paring (april-mei / juli-augustus)	Eitjes (april-mei / juli-augustus)	Rups (mei / aug – sept)

Themamappen

Hang de foto's van de themamappen op de jaarlijn wanneer je ze behandelt

				
Het bos	Huizen in de straat	Elke dagierendag	Laat je niet vangen	Mijn gemeente








Suggesties voor de tijdlijn Verleden – heden - toekomst

Les 9 Digitale fotografie

				
Vanaf ca. 1900 tot ca. 1930's	Vanaf ca. 1914 tot ca. 1940's	Vanaf eind 1930's tot ca. 1960's	Vanaf ca. 1970	nu

Interessante website met veel foto's per periode: <http://www.digicamhistory.com/1999+.html>

Les 21 Het koningshuis

						
Leopold I (1831-1865)	Leopold II (1865-1909)	Albert I (1909-1934)	Leopold III (1934-1951)	Boudewijn I (1951-1993)	Albert II (1993-)	Filip

Les 22 Praten tegen een gsm

					
Vanaf ca 1880	Vanaf ca. 1920: telefoon met kiesschijf	Vanaf ca. 1960	Vanaf ca. 1980	nu	nu

Een interessant filmpje over de geschiedenis van de telefoon: http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20100402_telefoon01
<http://vodpod.com/watch/2220257-de-100-jarige-geschiedenis-van-de-telefoon>

Les 27 Hoog in de lucht

			
Griekse mythe 'Icarus' (oudheid)	Eerste bemande vlucht in luchtballon (1783)	Eerste vlucht gebroeders Wright (1903)	Modern vliegtuig